

Wat vieren wij en waarom?

⌚ Duur 60 minuten

© **Lesdoel** De leerlingen verdiepen zich in religieuze feestdagen zoals Kerstmis, Pasen, Eid-al-Fitr en Divali. Ze leren de kernwaarden herkennen die bij deze vieringen horen, zoals liefde, vergeving, vreugde, verbondenheid en zorg voor anderen. Ze reflecteren op hun eigen waarden en leren waardering tonen voor feesten van anderen.

Verbindende leergebieden

- Burgerschap (diversiteit, gedeelde waarden)
- Oriëntatie op jezelf en de wereld (religie, traditie)
- Taalontwikkeling (luisteren, vertellen, reflecteren)
- Kunstzinnige oriëntatie (beeldende vorming)
- Filosofie (waarden, betekenis)

Kerdoelen

Burgerschap

- 2 Diversiteit – Leerlingen leren over feestdagen uit verschillende religies en tonen respect voor diversiteit.
- 4 Maatschappelijke betrokkenheid – Leerlingen onderzoeken gedeelde waarden en hoe zij die zelf kunnen toepassen.
- 6 Maatschappelijke vraagstukken – Leerlingen denken na over inclusie, uitsluiting en verbondenheid in vieringen.

Nederlands

- 2A Luisteren en lezen met begrip – Leerlingen luisteren naar verhalen en beschrijvingen van feesten.
- 3A Doelgericht spreken en schrijven – Leerlingen vertellen over vieringen en hun eigen waarden.
- 4A Doelgericht gesprekken voeren – Leerlingen wisselen ideeën uit over gewoonten en tradities en ze oefenen met reflecteren.

Kunst en cultuur

- 1 Creatieve maak- en denkstrategieën – Leerlingen gebruiken vormgeving om hun inzichten te verbeelden.
- 4 Verbeelden en creëren – Leerlingen maken werk over feest, symboliek en waarden.
- 7 Kunst en cultuur in context – Leerlingen verbinden feesten aan traditie, geschiedenis en beleving.

Mens en maatschappij

- 1 Denkwijzen – Leerlingen leren reflecteren op hun eigen waarden en hoe die kunnen verschillen van anderen.
- 2 Vraagstukken – Leerlingen leren de kernwaarden herkennen zoals liefde, vergeving, vreugde, verbondenheid en zorg voor anderen.
- 12 Sociale omgeving – Leerlingen ontdekken hoe feestdagen bijdragen aan culturele identiteit en sociale cohesie.

Benodigdheden

- Grote vellen papier
- Kleurpotloden, stiften, scharen, tijdschriften, lijm
- Verhalen of filmpjes over vieringen (bijvoorbeeld Eid-al-Fitr, Pasen)
- Waardenkaartjes (vriendelijkheid, zorg, delen enzovoort)
- Briefjes of kaartjes voor de 'goede-dadendoos'

Introductie voor de leerkracht

In groep 5 zijn leerlingen goed in staat verbanden te leggen tussen hun eigen gewoonten en die van anderen. Ze zijn nieuwsgierig naar hoe 'anderen het doen' en stellen steeds meer kritische vragen over waarom mensen geloven, vieren en herdenken. Deze les biedt ruimte voor onderzoek, verbinding en waardering. Het doel is niet alleen kennis, maar vooral beleving: wat vertelt een feest over de mensen die het vieren? Wat kunnen wij daarvan leren – ook als wij het niet vieren?

Als leerkracht begeleid je open gesprekken, bied je veiligheid om vragen te stellen en stimuleer je het benoemen van waarden. Maak ruimte voor persoonlijke inbreng én leg een verband tussen verschillende tradities door te focussen op wat mensen verbindt.

Omschrijving van de opdracht

In deze les leren leerlingen over de betekenis van feestdagen en onderzoeken zij welke waarden daarbij horen. Ze koppelen dit aan hun eigen leven door middel van verhalen, gesprekken, beeldende verwerking en een gezamenlijke actie.

Begeleiding

Begeleid het kringgesprek door leerlingen uit te nodigen om eigen ervaringen met vieringen te delen. Vraag door op betekenis: 'Wat vond je daar mooi aan?' En: 'Wat betekent dat voor jou?' Let op leerlingen die zelf weinig ervaring hebben met religieuze vieringen en geef hun een manier om te verbinden via universele waarden (zoals vriendschap of licht).

Kennisoverdracht

Geef uitleg over vier religieuze feesten: Kerstmis, Pasen, Eid-al-Fitr en Divali. Laat zien wat ze gemeen hebben: het vieren van licht, verbondenheid, vergeving en delen met anderen. Gebruik filmpjes, beelden of korte verhalen.

Differentiatie

Laat leerlingen kiezen tussen tekenen, schrijven of presenteren bij hun verwerking. Voor leerlingen die meer uitdaging willen: laat hen onderzoeken wat deze feesten wereldwijd gemeen hebben. Voor taalzwakkere leerlingen: werk met pictogrammen of verhaalschema's.

De vijf fasen van de leercirkel

Verwonderen

Doel: leerlingen ontdekken dat er wereldwijd verschillende feesten bestaan die belangrijk zijn voor mensen.

Activiteit: start met een open vraag: 'Wat vieren mensen allemaal?' Laat leerlingen feestmomenten opnoemen en benoemen wat ze mooi eraan vinden. Introduceer een onbekend feest (bijvoorbeeld Divali). Vraag:

- Wat zou dit kunnen betekenen?'
- Hoe zou het voelen om dit te vieren?'

Oriënteren

Doel: leerlingen verkennen vier religieuze feestdagen en de waarden die erbij horen.

Activiteit: verdeel de klas in groepjes en laat elk groepje werken aan één feest (Kerstmis, Pasen, Eid-al-Fitr, Divali). Ze krijgen plaatjes en een korte beschrijving. Geef de opdracht om een kaart te maken met:

- de naam van het feest;
- wat er gevierd wordt;
- één waarde die bij dit feest hoort.

Laat elk groepje zijn kaart presenteren.

Onderzoeken

Doel: leerlingen leggen verbinding tussen de waarden van feesten en hun eigen leven.

Activiteit: bespreek samen welke feesten leerlingen kennen waarin je geeft, vergeeft of deelt. Laat leerlingen een korte tekst of tekening maken over een feest dat voor hen belangrijk is – religieus of persoonlijk – en laat hen benoemen welke waarde daarbij hoort.

Uitvoeren

Doel: leerlingen zetten geleerd inzicht om in een collectief werk.

Activiteit: maak een 'waardenslinger'. Leerlingen kiezen elk één waarde die bij een feest past (bijvoorbeeld delen, vergeven, licht, liefde) en schrijven of tekenen op een blad wat deze waarde voor hen betekent. Alle bladeren vormen samen een boom, die symbool staat voor 'gedeelde waarden uit de wereld'.

Reflectie

Doel: leerlingen reflecteren op wat ze leerden over feest, geloof en gemeenschappelijke waarden.

Activiteit: sluit af in een kring. Laat leerlingen een kaartje trekken met een reflectievraag en hun antwoord delen in de groep, als ze dat willen. Reflectievragen:

- Wat vond jij het mooiste feest?
- Wat betekent delen voor jou?
- Welk feest zou jij willen leren kennen?

Evaluatie en reflectie voor de leerkracht

Observeer:

- Wie toont interesse in andere tradities?
- Wie herkent overeenkomsten tussen verschillende geloven?
- Wie durft eigen ervaringen te delen of stelt verdiepende vragen?

Stel jezelf vragen:

- Welke feesten of overtuigingen leven sterk in deze groep?
- Hoe kan ik blijvend aandacht geven aan deze diversiteit in andere lessen?
- Hoe verbind ik religieuze waarden met burgerschap in de klas?

Mogelijke vervolglessen

- Wat betekent vergeving in verschillende religies?
- Waarom steken mensen kaarsen aan?
- Wat vieren we als we 'licht' vieren?
- Hoe kunnen we een klasfeest maken waarin iedereen zich herkent?

Deze lesbrief hoort bij de uitgave 'EigenlijkWijs'.
www.eigenlijkwijs.nl